



# OHI-NYTT

Nr 2 2023

Medlemsblad för Organisationen för Hästunderstödda insatser

## Innehåll

Ordföranden har ordet	2	HETI kongress 2024	11
Definition HUI	3	HUI – resurs i palliativ vård	12
Nytt från styrelsen	3	Lite OHI historia	14
Forskarnätverket	5	Litteraturnytt	16
OHI -om organisationen	5	Kalendarium	18
Rapport från 2-dgr styrelsemöte	8	Styrelse och organisation	18
Nyheter och Notiser	9		



## Ordförande har ordet

### Låt oss forma HUL boxen efter nutiden

Det går nog ofta lite långsamt i OHI. Alla uppdrag är ideella, alla har mycket att göra utöver att vara styrelseledamöter i OHI. Och kanske är många av oss, vilket jag tror är lite typiskt för högutbildade, ganska benägna att hålla fast vid de ståndpunkter vi en gång har kommit fram till. Även i de fall då världen omkring oss ändras på sätt som faktiskt är skäl till att tänka om.

Och under helgens samtal har styrelsen sakta börjat tänka om. Vi kan vi ju inte undgå att se att hästunderstött lärande verkar bli alltmer etablerat. Tittar vi sedan på den begreppsapparatur vi själva tycker att vi ska hålla oss till, ser vi som bekant också att HUL är en av de tre boxarna i den överordnade HUI-rektangeln. Och tittar vi till sist på våra krav för OHI-certifiering, ser vi att utbildningskraven verkar vara högre för just lärare som vill certifieras, än för andra – utbildningsmässigt sett – jämförbara professioner.

Därför kommer med all sannolikhet vår certifieringskommitté att arbeta fram ett förslag för rimliga certifieringskrav för legitimerade lärare, då det idag närmast krävs dubbelexamen just för lärare. Inte för andra professioner. Det förslaget, när det är klart, kommer att presenteras för styrelsen som sedan fattar beslut. För så klart vill OHI vara i takt med tiden, inte en organisation av bakåtsträvare!



Petra Andersson  
ordförande

Redaktionens ruta!

Vill läsa om något särskilt ämne i OHI Nytt.

Hör i så fall av dig!

Har du en smart idé?

Presentera den!

Vill du veta mer om verksamheter?

Tycker du att OHINytt skall ha ett annat innehåll än dagens?

Hör av dig!

Skriv ett inlägg i OHINytt!!

Då når din röst alla OHI medlemmar.

OHI Nytt behöver redaktionsmedlemmar– något för dig kanske?

Vill du bidra till att utveckla OHI Nytt?

Maila:

*Har du betalat  
medlemsavgiften för 2023?*

*Medlem 300 kr*

**PG: 820054-5**

**BG: 5671-3738**

Organisationen för Hästunderstödda insatser är en ideell non profitorganisation för dig som vill öka tillgängligheten till hästen och dess miljö i samhällets olika insatser mot ohälsa.

#### TERMINOLOGIN VI ENATS OM I NULÄGET - ETT LEVANDE DOKUMENT



#### OHI s definition av Hästunderstödda Insatser antagna 2020

Var hör dina aktiviteter hemma? Inom en eller flera av ovanstående rubriker? Målet med aktiviteten avgör hur den definieras och din profession avgör vilka befogenheter du har i förhållande till din klient/student/elev/patient/kund.

Tillsammans utvecklar vi en hållbar och etisk bransch med respekt för de levande individer som omfattas.

Vi verkar inom olika verkligheter, med olika mandat från samhället men med ett gemensamt mål – att ge människor möjligheten att öka sin livskvalitet och sitt välbefinnande genom möten med hästen och dess miljö.

---

## *Nytt från styrelsen*

---

Vad jobbar styrelsen med nu?

### **Regionala nätverksgrupper**

En arbetsgrupp/er har bildats för att finna medlemmar som kan tänka sig att samordna grupper lokalt. En karta över i vilka orter medlemmarna, bor har skapats. Kartan ska förbättras genom att registrera medlemmarnas postnummer.

Planering pågår för att bjuda in medlemmarna i Västra Sverige till ett medlemsmöte. Eventuellt är det möjligt att förena med en digital föreläsning om Hästvelfärd. Inget beslut är fattat.

## **Tilläggsutbildningarna**

Ordföranden har träffat ansvariga för tilläggsutbildningarna och meddelar att ekonomiska nedskärningar inom folkhögskolorna riskerar att drabba även Hästsportens folkhögskola vid Strömsholm och Wången. Detta leder i sin tur till att även tilläggsutbildningarna påverkas, vilket skolorna och utbildningsgruppen arbetar med så konstruktivt som möjligt.

## **GDPR för ideella föreningar.**

Styrelsen arbetar med ett korrekt förfarande vad gäller GDPR. Detta måste göras enligt lag.

## **Fysiskt styrelsemöte**

Lunch- till- lunch möte i Västerås den 2-3/9 för styrelsen där bl a kommer diskutera uppkomna frågor gällande certifiering samt tydliggöra OHI's stadgar och syfte och mejsla fram föreningens huvuduppgifter utifrån dessa. Planering av de digitala föreläsningar som kommer ske under hösten.

Vid tangenterna

Camilla

NU ÄR DET SNART DAGS

## **Kostnadsfria Digitala Föreläsningar för Medlemmar !**

Under hösten anordnar styrelsen digitala föreläsningar för alla medlemmar. Ett utskick har redan gått ut med uppmaningen att boka in i kalendern. Höstens föreläsare, Petra Boelhouewers och Johanna Johansson är verksamma på SLU och studerar hästars välfärd, inlärningsmekanismer och beteende i HUI verksamheter. De av er som deltog vid Årsmötet fick höra Petra presentera en del av sitt arbete.

### **Om du inte redan har bokat in tiden- gör det nu!**

#### **20 september**

##### **Välfärd - Vad behöver hästen för att må bra**

Hur påverkas hästen av att användas inom HUI  
Hur kan hästens välfärd förbättras



#### **17 oktober**

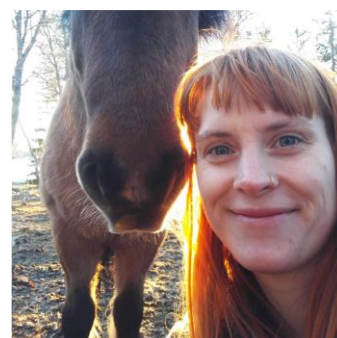
##### **Beteende – Lär dig läsa av hästen för en säkrare verksamhet**

Hur uppnår man samklang med hästen  
Hur läser man av om hästen har smärta  
Hur kan man förutse flyktbeteende och förhindra att det uppstår

#### **23 november**

##### **Inläring och träning – Praktisk tillämpning av inläringsteori**

Hur använder vi inläringsteori för optimal träning  
Hur använder man sig av Sheiping för att träna beteenden



---

## Forskarnätverket inom OHI

---

Nätverket träffades i mitten av augusti för att diskutera insatser vid OHIs 30 årsjubileum under 2024. Resultatet av diskussionen blev att vi beslöt att arrangera ett Jubileums Nordiskt Forskarseminarium hösten 2024 för att fira att OHI fyller 30 år. Det andra Nordiska Forskningsseminariet hölls i samband med OHIs 20-årsjubileum år 2014. Att kombinera OHI jubileum och att bjuda medlemmarna på färsk kunskapsuppdateringar samt möjligheter att träffas och fira tillsammans känns som något vi vill upprepa!



26-27 SEPTEMBER 2024

NORDISKT FORSKNINGSEMINARIUM I  
HÄSTUNDERSTÖDDA INSATSER

HÖGSKOLAN I HALMSTAD

OHI 30 ÅR

OHIs forskarnätverk

MAO

Save the date!!! Boka redan nu **den 26-27 september 2024** för Nordiskt Forskningsseminarium i Hästunderstödda Insatser. Plats blir preliminärt **Högskolan i Halmstad**.

Vi återkommer med mer information så snart arbetsgrupperna formerats och planerna konkretiserats. Redan nu kan vi avslöja att vi vill ha ett program som lockar både praktiker och forskare, med föreläsare och workshops.

---

## OHI – organisation, certifiering, intressegrupper och utbildning

---

Vad är OHI för typ av organisation egentligen?

Jo, en ideell organisation som drivs av eldsjälar och som samlar individer med en gemensam övertygelse om att hästar gör gott för människor med sviktande hälsa och därför skall involveras i professionellas insatser inom vård, skola och omsorg. Vi är också eniga om att detta inte får äventyra hästens välfärd. Vi är inte eniga om exakt hur detta går till och inte heller skall vi vara det, eftersom mångfalden berikar oss och ger oss anledning att kritiskt granska våra handlingar och bevekelsegrunder i förhållande till människor och hästar.

Våra målgrupper är individer i behov av stöd och anpassning för att fungera i sin vardag. Det är alltså inte friska medborgares personlig utveckling eller arbetsgruppers utveckling vi skall ägna oss



åt. Inte heller ren fritidsaktivitet i form av ridsport eller elitsatsning även om detta i undantagsfall kan vara helt relevant. Special olympics och paralympics kan ju bli målet för den som startar med en anpassad fysisk aktivitet som del i sin habilitering tex. Våra målgrupper är i behov av anpassat stöd och har ett uppsatt mål för sin insats. Ett mål som är funktionsinriktat, hälsorelaterat alternativt skall skapa förutsättningar för att på sikt delta i behandling eller undervisning. HUI har inte ridning eller hästhantering som mål i den enskilda insatsen. Hästarna som används skall vara utbildade för sin uppgift, såväl för klienternas säkerhet som hästarnas välfärd.

## **OHI är alla vi medlemmar tillsammans och en idéell organisation**

Vi medlemmar väljer vår styrelse och ger därmed de förtroendevalda mandat att agera i vårt gemensamma intresse. Ingen förtroendevald har arvode för sitt engagemang. Alla förtroendevalda lägger egen tid och engagemang utan ersättning, man satsar det man förmår för allas vår nytta. Medlemsavgiften bekostar omkostnader för styrelsens arbete, tex resor till möten, mat och ev boende. Allt redovisas vid den årliga verksamhetsberättelsen, i budget och räkenskapshandlingar. Utöver styrelsen väljs även revisorer och valberedning vid de årligen återkommande allmänna mötena i mars månad. Stadgarna styr föreningens ändamål och ger ramar för det praktiska föreningsarbetet.

## **Certifieringen, bakgrund och utveckling**

OHI har sedan 2008 utformat en Certifiering vars syfte är att kvalitetssäkra utövare och därmed garantera klienter seriös insats enligt respektive professions kvalitetsnormer. Legitimerade utövare står under tillsyn av Socialstyrelsen. **Certifieringen avser i första hand att skapa ett skydd för klienten** genom Socialstyrelsens, IVOs och Skolverkets tillsynsfunktioner. Aktuell HLR utbildning, grundprofession med legitimation, HUI-utbildning, erfarenhet av professionell verksamhet inom HUI samt hästkunskap är grundkrav. Certifieringen innebär, utöver kunskaps- och erfarenhetskrav, även att utövare förbinder sig att följa den Etiska koden som OHI antagit. Därmed är intresse för och kunskap om hästvälfärd inkluderat i den certifierades kompetens.

Certifieringen skapades också med avsikt att långsiktigt verka för legitimitet inom såväl hästnäringen som skola vård och omsorg. Utan legitimitet, inga kunder och inga upphandlingar eller uppdrag och således inga verksamheter.

År 2009 certifierades de första individerna och Hästnäringens Nationella Stiftelse (HNS) började snart därefter samverka med OHI – legitimiteten inom hästnäringen började visa sig. För vård- och omsorgssektorn, där hästunderstödda insatser redan utövades sedan mitten av förra seklet, har det gått trögare. Inom skolektorn börjar legitimiteten visa sig tack vare skolsamarbeten inom olika rektorsområden och nu senast via Stall Kungsgården och permanentat avtal med Ekerö kommun där OHI certifierad personal är ett krav från kommunen. Vissa regioner (Skåne resp Halland) har i sina upphandlingsdirektiv också haft krav på OHI certifierad personal.

## **OHI's organisation**

OHI:s styrelse utser medlemmarna i Certifieringskommittén. Dessa måste inte vara styrelsemedlemmar, men en av kommitténs ledamöter bör fungera som brygga mellan styrelse och kommitté. Certifieringskommittén granskar och värderar ansökningarna för certifiering och rekommenderar ev kompletteringar, bifall till ansökan eller avslag. Det är Styrelsen som formellt

godkänner Certifiering på kommittéens rekommendation, men styrelsens ledamöter gör inga egna värderingar av sökandes meriter.

Utöver styrelse och certifieringskommitté har OHI organiserat sig i professionsgrupper, regionala grupper, forskarnätverk och redaktionskommitté. Alla dessa grupperingar är praktiska sätt att nyttja nätverkande för OHIs medlemmar. Ursprungligen var tanken att styrelsens ledamöter skulle vara delaktiga i professionsgrupper och regionala grupper – det har fungerat ibland och ibland inte. Som i alla ideella organisationer händer bara det som en enskild medlem tar initiativ till och genomför. Styrelsen har ett uppdrag – att representera medlemmarna och ta initiativ till övergripande och för alla viktiga frågor. MEN vilka frågor som är de viktiga måste lyftas av medlemmarna om de inte redan är på agendan. Det står också alla medlemmar fritt att ta initiativ till andra grupperingar inom organisationen. Dock är medlemslistan bunden av GDPR och får inte lämnas ut, så rekrytering till grupper får ske via upprop i OHINytt, via sociala kanaler eller på annat sätt.

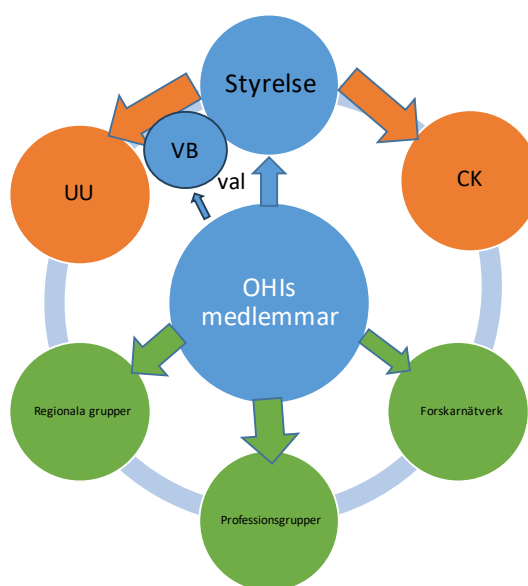
Det senaste tillskottet i den informella organisationen är utbildningsutskottet. Utbildningsutskottet bildades senvåren 2022 när det blev akuta behov av dialog mellan Hästsportens Folkhögskola, HNS och OHI. I utbildningsutskottet representeras styrelsen, tidigare deltagare i Strömsholms-utbildningen och kursledarna vid båda utbildningarna. När utskottet bildades pågick första året vid Wången och de aktuella frågeställningarna gällde främst Strömsholm.

### OHI s organisation

Allmänt möte/årsmöte i mars  
**Styrelsen** väljs varje år.  
Ordinarie ledamöter på 2 år  
Suppleanter på 1 år  
**Valberedning (VB)** enl ovan

**Certifieringskommittén**  
Ledamöter utses av styrelsen

**Utbildningsutskott**  
Ledamöter utses av styrelsen



### Intressegrupper inom OHI

#### Professionsgrupper

Valfritt att delta i  
För professionsspecifika behov av nätverk, kunskap, utveckling  
Om professionen representeras i styrelsen blir styrelsemedlem sammankallande till dess annan sammankallande utsetts av professionsgruppen

#### Regionala grupper

Valfritt att delta i  
För regional utveckling och nätverkande

#### Forskarnätverk

För OHI medlemmar med lägst magister/masterexamen  
Forsknings- och utvecklingsnätverk och resursgrupp för OHI medlemmar

## OHI, Certifiering och Utbildningarna vid Hästsportens Folkhögskola - allt hänger ihop

Utbildningarna vid Hästsportens Folkhögskola skapades som en konsekvens av certifieringsarbetet och vår ökande legitimitet i hästnäringen. Det var ett samarbete mellan OHI, HNS och Strömsholm

som resulterade i en kurs vid Hästsportens Folkhögskola där förkunskapskraven var satta utifrån OHIs behov – behandlare med legitimationsyrken inom hälso-och sjukvård, socialt behandlingsarbete och skola. Utbildningen startade hösten 2017. OHI har ansvarat för merparten av innehållet i utbildningen på Strömsholm i samarbete med folkhögskolans utbildningsansvarige

#### Visste du att

OHIs certifiering bygger på en modell för specialistkompetens som utvecklades inom Legitimerade Sjukgymnasters Riksförbund numera Fysioterapeuterna.

Projektet Hållbar hästverksamhet drevs av Jordbruksverket. Från SLU gjordes även ett delprojekt om Kvalitetskriterier för verksamheter samt ett om Etisk Kod för Hästunderstödda Insatser.

Sv Rf tillsammans med Pia Tillberg genomförde ett annat projekt inom Hållbar hästverksamhet med fokus på anpassad fritidsridning.

medan folkhögskolan ansvarat för hästkunskap, organisation och administration. Utbildningen på Wången, som startade läsåret 2021-22, initierades från kursansvarig där efter att Hästsportens Folkhögskola identifierat behovet av en utbildning för meriterade sökande som inte uppfyller legitimationskraven för kursen på Strömsholm. Wångenutbildningen är en folkhögskoleutbildning som bedrivits på heltid, men från hösten 2023 omfattar den 75% och är därmed berättigad till studiestöd. Strömsholmsutbildningen är en deltidsutbildning mindre än 50% och därmed inte studiestödsberättigad.

Utbildningarna ger baskunskaper motsvarande kraven på teoretisk kunskap för certifieringen, *men ger inte meriter motsvarande övriga certifieringskrav*. Utbildning vid Hästsportens Folkhögskola ger utbildning i att använda hästar vid hästunderstödda insatser och är den enda

offentligt finansierade i Sverige. Utbildningarna bedrivs av Hästsportens Folkhögskola med föreläsare och kursledare från OHI. Dessa anställs av Hästsportens Folkhögskola – inte av OHI som fortsatt är en ideell organisation utan anställda eller arvoderade medlemmar.

Det finns många andra utbildare som ger formella meriter inom HUI, i Sverige, i Norden och runt om i världen. Certifieringskommittén värderar och ekvivalerar dessa utifrån varje enskild sökandes sammanlagda kompetensbild. De som ansökt om certifiering åren 2009-2017 har alla olika blandningar av meritering och kommittén har ständigt behövt förhålla sig till sökandes grundprofession, vidare utbildningar och praktiska erfarenheter som de redovisas i ansökningshandlingarna. Därutöver förändras det professionella landskapet och yrken finns idag som inte **fanns** när OHI bildades. En föränderlig värld kräver flexibla lösningar för att bibehålla legitimitet i vår omvärld och stödja medlemmarna i en professionell utveckling.

#### *Margareta Håkanson*

Fd styrelsemedlem, utredare Jordbruksverket hållbart hästföretagande 2008 där certifieringen utvecklades i samarbete med IRT (nuv OHI), en av OHIs representanter i framtagandet av Tilläggsutbildningen i Hästunderstödda Insatser



---

## Rapport från ett tvådagarsmöte med styrelsen

---

### Vad är OHI; nu och framöver?

Styrelsen (alla som hade möjlighet) har sammantrålat för ett tvådagars arbetsmöte i Västerås under den gångna helgen. Styrelsen fattar inte beslut vid sådana tillfällen, utan det handlar mer om att diskutera igenom saker och ting och i viss mån om att bereda frågor som styrelsemötet senare får besluta om. Under helgen var vårt överordnade tema **Vad är OHI?**

Så, låt oss utgå från §1 i OHI:s stadgar. Den säger "OHI:s syfte är att verka för ökad kunskap om, samt ökad tillgång till, hästunderstödda insatser. OHI verkar även för kvalitetssäkring av hästunderstödda insatser samt för möjlighet till utbildning/kunskapsutveckling för professioner som arbetar med hästunderstödda insatser."

Idag är lärarprofessionen i högsta grad en profession som arbetar med hästunderstödda insatser, samtidigt som OHI kanske inte har varit riktigt så snabba att plocka upp den bollen och se vad organisationen kan och ska ta sig till med den, som man hade kunnat önska. Inte minst från lärarhåll. Vi som deltog i helgens möte, vill också tacka OHI:s lärare för att ni har tvingat oss att se att saker händer omkring oss. Tack, lärare! Tack för att ni finns kvar!

Vi kan inte säga att OHI är en förening som arbetar i enlighet med sitt syfte, om vi inte ser det som sker inom just Hästunderstött Lärande – en box som har hamnat i skymundan i en miljö där så mycket kretsar kring terapeutisk verksamhet av olika slag, och där vi relativt nyligen även har börjat arbeta för att ge aktivitetsboxen ett lyft genom tilläggsutbildningen på Wången. HUA behöver fortfarande uppvärderas, HUA är minst lika viktig som de övriga boxarna, och där behöver kommunikationen utvecklas. Men, det här tror vi är sant, HUL har varit för mycket i skymundan i OHI, det ska bli ändring där! HUI är mer än behandling, HUI är också lärande och aktivitet!

Så efter många, långa och vingliga samtal och möten, känner vi i styrelsen nog att vi sitter med en klar bild av vad OHI är, nämligen en organisation för kunskap om och kvalitetssäkring av OHI – insatser ur alla de tre boxarna, de är alla värdefulla, ingen av dem ska behandlas styvmoderligt. Och vi är en organisation för att sprida kunskap om OHI till beslutsfattare och upphandlare i kommuner och regioner. Om inte förr, så kommer detta att bli i högsta grad synligt för alla som är intresserade i samband med Nordiska seminariet 2024 som sammanfaller med OHI:s högtidliga 30-årsjubileum! Så, **save the date, 26-27/9 2024!** Vi kommer högst troligt att hålla till i sydvästra Sverige.

PS. Lärare som har funderingar kring HUL och kring frågor om rör certifiering av just lärare, är mer än välkomna att höra av sig till [kontakt@ohi.nu](mailto:kontakt@ohi.nu) .

Petra Andersson

---

## Nyheter och Notiser

---

**Gilla Häst podden** har publicerat tre avsnitt med Sven Forsling. Lyssna och låt er inspireras! Du hittar poddarna där poddar finns.

**HETI's Etiska regler** har uppdaterats 2023. Finns att ladda ner på [www.hetifederation.org](http://www.hetifederation.org)

### HETI webinarer

HETI har en webinarserie under hösten med fokus på hästen. HETI medlemmar kan ta del av de inspelade webinarerna via OHI, som är medlemsorganisation i HETI. Du kan också själv bli associerad medlem i HETI och då har du automatiskt tillgång till HETIs webinarie och andra förmåner.

**Fler webinarier** hittar du här tipsar ordförande Petra :

[Division 17, Section 13 of the American Psychological Association - Human-Animal Interaction \(human-animal-interaction.org\)](http://human-animal-interaction.org)

Och tex den här undersidan: [Archived Webinars - Human-Animal Interaction \(human-animal-interaction.org\)](http://human-animal-interaction.org)

Just nu ger de en del webinarier av intresse för oss, tex ett om terminologifrågan (den ständigt aktuella) på nätet 20/9. Det är dock mer djurinsatser än just hästinsatser.

**Hästunderstödd själavård** erbjuds nu av diakon Therese Karlsson i verksamheten Vara Vila Växa i Hökerum utanför Borås. Therese har startat verksamhet efter att i många år varit sjukhusdiakon i Borås. Utbildningen i HUI på Strömsholm ledde så småningom till att företaget kunde startas upp på senvåren. Lokalpressen var där och Hushållningssällskapet har prisat verksamheten.

OHINytt önskar lycka till!

**Fagbladet for Ridefysioterapi nr 2 från Norge** innehåller bla information om diagnoskoder som behövs för att kunna få ersättning enligt ersättningsystemet för fysioterapeuter, beskrivning från praktisk verksamhet i en kommun och en beskrivning av den mödosamma jakten på nya hästar lämpliga för ridefysioterapi. Läs och tänkvärt. Vill du ta del så hör av dig till redaktionen OHINytt.

**The Global Gallop** – HETIS nyhetsbrev från världen runt handlar denna gång inte bara om Hästunderstödd palliativ vård utan även om verksamheter i olika länder, om konferenser och om god hästvelfärd.

## Avslutat projekt

*"Nya jobb på landsbygden genom affärsmässig samverkan för att möta samhällets behov av hästunderstödda tjänster"* är ett projekt som startade som en följd av att HNS och OHI gjorde en översyn av branschen för några år sedan. Branschen består av många enskilda näringsidkare med olika och ibland sammanfallande behov. Projektägare är Sylvia K Persson och både Kulaboda och Stallyckan har deltagit i projektet som finansierats av Jordbruksverket. Det är alltså inga nybörjare i branschen utan seriösa erfarna verksamhetsledare som deltagit.

Projektet är nu avslutat och en rapport är publicerad. Resultat av projektet, förutom rapporten, är en nybildad ekonomisk förening, Mera Häst Ekonomisk förening, som skall fortsätta arbetet med att samla resurser för att hjälpa enskilda gårdar att sälja sina tjänster inom HUI-branschen.

Projektet lanserar begreppen "Gröna välfärdstjänster med häst" och "Hästunderstödda tjänster - HUTj".

Begreppet Hästunderstödda tjänster definieras som "Tjänster som inte kan räknas vara HUI. Både målinriktade och ej målinriktade processer riktade mot exempelvis näringslivets ledare och anställda så väl som privatpersoner".

Som exempel på dessa tjänster lyfts "Hästunderstödd coachning HUC" respektive "övriga ej målinriktade insatser" – alltså insatser som inte ingår i OHIs definition av HUI.

I projektet anges "Gröna välfärdstjänster med häst" vara ett överordande begrepp för HUI och HUTj. OHIs terminologi används för HUI och projektets tilläggstermer HUTj och HUC lanseras.

Om du tycker att det är krångligt med terminologi och att bli förstådd när du skall vinna en upphandling – nu blir det ännu krångligare – för vem lägger märke till det lilla j-et efter T i HUTj?? Nej den terminologin lär inte underlätta förståelse för "gröna välfärdstjänster med häst" för den oinvidde upphandlaren på kommun, skola och landsting. Så tänker jag som strävat med terminologifrågor inom OHI sedan dryga 20 år, nationellt och internationellt. Fler förkortningar med stora bokstäver ökar oredan, är de dessutom lika varandra ökar oredan ännu mera, det är min erfarenhet (red anm).

Kanske kan den nybildade ekonomiska föreningen se över möjligheterna att tydliggöra vad som säljs, till vem och varför. Ambitionerna finns, men om det blir en resurs för HUI entreprenörer avgörs av medlemmarna i den ekonomiska föreningen och dessas kommande insatser. Vi lär höra mer av detta i framtiden. Ambitionen att finna former för samverkan och underlätta för den enskilde företagaren är lovvärd. Rapporten beskriver svårigheterna som måste överkommas innan visionen kan bli förverkligad. Den ekonomiska föreningen skall genomföra det jobbet.

Lycka till önskar redaktören!

Vill du läsa rapporten? Skicka efter den på [hastunderrstodd@gmail.com](mailto:hastunderrstodd@gmail.com)

---

## *HETI kongress i Budapest 18-22 juni 2024*

---

Vart tredje år har HETI sin kongress. Sist hände det i Seoul 2021. Nu är ett europeiskt land åter värd, närmare bestämt Ungern. Vill du ta del av aktuellt kunskapsläge – planera för att delta och passa på att besöka Budapest, möt kollegor från hela världen och skapa nätverk. Ungern är ett hästland med gamla anor och spännande traditioner.

Call for Abstracts kom 1 juli. I slutet av september öppnar websidan för att lämna in ett abstract. Mer information om själva kongressen kommer när websidan har öppnats! På HETIS hemsida finns information tills vidare [www.hetifederation.org](http://www.hetifederation.org)

---

## *HUI – en resurs vid palliativ vård*

---

En vetenskaplig studie och en artikel i Global Gallop, HETIS nyhetsbrev lyfter båda möjligheterna att låta HUI bli en viktig del i den palliativa vården.

Palliativ vård är vård som ges när ett sjukvårdsförlopp endast kan leda till döden, inte kan hejdas och inte heller fördröjas. Insatsen syftar helt och hållet till att hjälpa patienten att leva varje återstående dag så rikt som möjligt. Det handlar inte om att fördröja döendet, men att skapa bästa möjliga kvalitet de dagar som återstår. Palliativ vård är viktig för patienten men även för dennes närstående.

Artikeln i Global Gallop handlar om E-motion´s verksamhet Lichtblickhof i Wien som drivs som ett hospice för barn och deras familjer. Tre lägenheter på anläggningen erbjuds till familjer med svårt sjuka barn – (liknande Ronad MacDonalds hus här i Sverige). Lägenheterna ligger så att paddocken finns i blickfånget när man ser ut genom fönster och hästunderstödda insatser erbjuds alla inblandade. När familjens tid tillsammans är begränsad blir målet med insatsen att skapa förutsättningar för goda minnen och gemensamma positiva erfarenheter. När benen inte bär kan hästen bära, konkret och metaforiskt. I artikeln beskrivs hur hästarna och personalen på centret har sina roller både för den döende patienten och för de sörjande familjemedlemmarna. Sängliggande patienter kan ändå möta hästarna, på avdelningen, i stallet eller paddocken i den anpassade miljön. Anhöriga kan ta stöd av hästar eller personal på olika sätt, på eget bevåg eller som en del i hospicets verksamhet. Miljön är utformad för att skapa bästa möjliga livskvalitet för alla inblandade så att även de sista dagarna i livet skall kunna innehålla ljusa stunder och fina upplevelser.

Blir du intresserad och vill veta mer – gå in på <https://lichtblickhof.at/en/>

Artikeln är skriven av Anna Naber, klinisk psykolog och Equoterapist vid Lichtblickhof.

Effekterna från Lichtblickhof bekräftas också i en studie publicerad 2022 men som inte genomförts där:

Cairns K.J., Weaver K.D. and McNiven M.A. 2022. *Palliative Inpatients' Experiences with Equine Therapy: A Qualitatively Driven Mixed-Method Exploratory Study* International Journal of Advanced Nursing Education and Research Vol.7, No.1 (2022), pp.19-38 <http://dx.doi.org/10.21742/ijaner.2022.7.1.02>

Artikeln presenterar insatser för ineliggande vuxna patienter i palliativ vård och deras närstående. Forskarna ville ta del av erfarenheter av och förstå värdet av effekter och mekanismer vid hästunderstödd terapi i livets slutskede. Två delar av studien redovisas, en litteraturöversikt och en experimentell studie med besökshäst.

Litteraturstudien visade att vid en kombination av uppsutten aktivitet och markarbete var resultaten ökad socialt sammanhang, förbättrad muskelstyrka och ökat självförtroende. Bröstcancerpatienter och patienter med ätstörningssjukdom beskrev vikten av att fokus vid en HUI ligger på händelsen och inte på sjukdomsfaktorer, vilket gjorde livssituationen lättare i stunden. I livets slutskede tillförde djuren tröst och frid i sinnet även vid enbart virtuella besök.

Den experimentella delen innehöll en kvalitativ studie av åtta deltagare (4 kvinnor, två män 57-82 år) vilka vistades på hospice under 14 dagar. Två deltagare avled så sex deltagare intervjuades två gånger.

Deltagarna kunde möta hästen fysiskt, vid ytterdörren så att fysisk kontakt blev möjlig, titta på hästen genom fönstret samt se hästen i dess hemmiljö respektive på hospicet via en videoinspelning.

Fyra hästmöten om 2-15 minuter erbjöds under de två veckorna, varav ett vid dörren med möjlighet att mötas "hands on". Ett eller två möten var virtuella, där hästen presenterades i sin hemmiljö respektive på hospicet. Deltagarna intervjuades sedan om sin upplevelse av hästbesöken. Den mest meningsfulla aspekten av visiterna var den delade upplevelsen av hästbesöket, besökare dröjde sig kvar, man fotograferades med hästen, mötet var en otippad händelse i den palliativa vårdssituationen. Hästen skapade en här och nu situation, lyfte fram minnen av andra viktiga djur under livet och förmedlade upplevelsen av att vara accepterad i sin skröplighet. Hästbesöken distraherade från fatigue och smärta och skapade stimulerande händelser i en annars svår livssituation för patienter, familj och vänner.



*Finns det någon här i Sverige som har en hästunderstödd insats i samarbete med palliativ vård??*

*Kontakta mig gärna och berätta om din verksamhet – dela med dig av dina erfarenheter till redaktionen och OHIs medlemmar!*

---

### *Lite OHI historia om certifiering, tilläggsutbildning och samhällsförändring*

---

En organisation som funnits nära 30 år börjar få en historia som flertalet av medlemmarna inte själva varit med och utformat. Då kan det vara relevant att titta på några milstolpar i OHIs utveckling och lyfta samband mellan personer i organisationen och organisationens olika utvecklingssteg. I den lilla organisationen med ett fåtal medlemmar vet medlemmarna ofta vem som gör vad och varför, men när organisationen växer och tiden går försvinner sammanhangen i glömskan och besluten finns kvar – men ingen vet allt det som skedde i bakgrunden. Så är det med Certifieringen och så är det med Tilläggsutbildningarna.

Alltså hur gick det till när OHI blev samarbetspartner till HNS och inblandad i en nationell utbildning? Och hur hänger OHIs Certifiering ihop med kursplaner på Strömsholm och Wången?

Det startade med att hälso- och sjukvårdens HUI verksamheter under 90- talet och fram till 2009 inte var del i det HästSverige som växte fram. Ridterapi som det då oftast kallades sågs som sjukvård, inte rid- eller hästföretagsamhet. Svenska Ridsportförbundet tog fram Handikappledarutbildning i ett samarbete mellan Ulla Ståhlberg och Charlotte (Lolo) von Arbin som företrädde både IRT och Göteborgs Handikappridklubb. I övrigt var sambandet mellan IRT/OHI och ridsporten begränsad till att ridskolorna erbjöd handikappgrupper och att fysioterapeuter kunde få hyra in sig för att erbjuda behandlingsridning på en ridskola. De egna företagarna lyste med sin frånvaro i ett Sverige där sjukvården och socialt arbete huvudsakligen bedrevs inom den offentliga vården och hälso- och sjukvården skulle vara jämlik och tillgänglig. Skolan hade inga NPF elever utom i särskolan, som var kopplad till landstingens habiliteringsverksamheter. Privata sjukförsäkringar fanns inte och vårdköerna hade inte den omfattning vi ser idag.

Lolo var IRT/OHIs ordförande från start 1994 och till sin död 2012. Lolo's kontakter inom SvRF gjorde att ett samarbete växte fram, men främst mellan henne och Ulla. Många av oss andra inom IRT/OHI hade inte samma förankring i ridsporten och Ridsportförbundet, förutom Pia Tillberg som var tidig med att engagera sig i förbundets utbildningar. Det blev också Pia som efterträdde Lolo som ordförande i OHI 2013. Valet var självklart med tanke på att Pia varit en av initiativtagarna till organisationen 1994.

Inom ridsporten och hästnäringen fanns OHI som en perifer organisation som först när man lanserade "Hästen i samhället" började ses som intressant, även från hästnäringens horisont.



Jordbruksverket anslog pengar till Hållbart hästföretagande år 2008 och OHIs styrelse blev tillfrågad att ingå i ett projekt för att skapa kvalitetskriterier för såväl utövare som verksamheter. Projektet drevs via SLU-projektet Djur och människors hälsa. Projektledare på SLU var Margareta Håkanson, som även var styrelsemedlem i OHI sedan 1998. En arbetsgrupp bildades; kursansvarig för den nystartade kursen "Ridterapi" vid Mitthögskolan, fysioterapeut Arja Lammi, med egen erfarenhet av utbildning från den finska ridterapeututbildningen i slutet av 1980-talet, en styrelserepresentant från OHIs styrelse, Ami Ireström, som representerade de sociala och psykoterapeutiska perspektiven samt för SLU Margareta Håkanson, sjukgymnast inom psykiatrisk vård som just publicerat sin lic avhandling om hästunderstödd sjukgymnastik.

Projektet presenterade ett förslag till Certifiering, ett förslag till kvalitetskriterier för verksamheter samt förslag till Etisk kod för Hästunderstödda insatser. OHIs styrelse inrättade en Certifieringskommitté enligt förslaget samt godkände den Etiska koden och införlivade en försäkran att följa den etiska koden som del i certifieringsförfarandet.

Certifieringskommittén skulle vara självständig från styrelsen i sin bedömning av ansökningar. Kommittén skulle utgå från certifieringskriterierna som Jordbruksverket nu publicerat i sin projektrapport. Kommittén skulle bestå av fysioterapeut, psykoterapeut och ytterligare en representant för professioner med legitimation inom hälso- och sjukvården. OHIs styrelse är sedan den instans som formellt utser certifierade medlemmar, men beredningen och bedömningen av sökandes meriter sköts alltså självständigt av certifieringskommittén. År 2009 certifierades de första personerna.

Certifieringskriterierna tydliggjorde att de certifierade personerna också har kompetens inom hästsektorn – och detta blev en avgörande anledning till att hästunderstödda insatser nu inleddes i hästsektorn. Nu startade en samverkan med HNS och Svenska Ridsportförbundet som efter några år ledde fram till en kursplan för en utbildning där även hästnäringen var involverad, Tilläggsutbildning i hästunderstödda insatser inriktning terapi och specialpedagogik, idag inriktning terapi och lärande.

Certifieringskommittén bestod länge av Ami Ireström och Arja Lammi och i början även av Pia Tillberg. Matilda Ugglå och Christine Wadefjord har därefter ersatt Arja respektive Ami. När ansökningarna inte längre var många, efter några år, reducerades kommittén från tre till två personer.

OHIs styrelse bildade, efter 20 årsjubileet, en arbetsgrupp för att aktivt delta i ett samarbete med HNS och Strömsholm med avsikt att skapa en varaktig vidareutbildning i hästunderstödda insatser. Arbetsgruppen bestod av Pia Tillberg, då ordförande, Ami Ireström och Margareta Håkanson. Kopplingen till Certifieringsarbetet var medveten och utbildningen avsåg att som lägsta ambitionsnivå skapa en svensk utbildning som motsvarar kraven på teoretisk utbildning enligt certifieringskraven. Pia var redan delaktig i Hippologutbildningen och Strömsholms ridlärarutbildningar, Ami representerade sektorn psykoterapi och socialt arbete och Margareta hade tidigare erfarenhet som kursansvarig lärare inom Fysioterapiutbildningen i Göteborg och som projektledare i SLU projektet Djur och människors hälsa.

HNS Stefan Johansson och Strömsholms Becky Evensen drev processen från hästnäringens sida. En kursplan för en två-årig YH-utbildning togs fram men kunde aldrig genomföras av tekniska skäl. En

folkhögskolekurs vid Hästsportens Folkhögskola med ”inriktning Terapi, Specialpedagogik (senare ändrat till Lärande), Aktivitet” blev den konkreta produkten med start 2017. Behovet av en HUI utbildning med annan inriktning än legitimationsyrkena inom vård och skola blev tydligt när sökandetrycket ökade och ht 2021 startade ytterligare en Tilläggsutbildning i hästunderstödda insatser, nu med inriktning Aktivitet och med säte på Wången. Initiativtagare till denna var kursansvarig på Wången Ulrika Backan. Wången hade redan tidigare samarbetat med Arja Lammi vid Mittuniversitetets kurs i Ridterapi 2005-09 och var en viktig samarbetspartner i den utbildningen, som tyvärr lades ner när pengarna tröt för universitetet.

Kursledare vid Strömsholm var initialt Pia Tillberg, Ami Ireström och Margareta Håkanson. Pia byttes mot Marie Gudmundsson och ett år senare byttes Margareta mot Louice Ottoson. Louice och Marie har båda gått Mittuniversitetes Ridterapikurs som Arja Lammi ledde 2005-09 och därmed kopplades den kunskapsmassan ihop med den pågående utbildningen. Louice är dessutom hippolog och socionom och förenar häst och humanutbildningarna i sitt kunskaps- och kompetensområde.

När utbildningen på Wången tog fram sin kursplan anställdes Marie Gudmundsson, vid den tidpunkten OHIs ordförande, och Christine Wadefjord som kursledare. Då skapades en personkoppling mellan å ena sidan kursen på Strömsholm, där Marie varit kursledare och föreläsare och där Christine var föreläsare. Å andra sidan kopplades Wången utbildningen till OHIs Certifieringskommitte och styrelse genom Christine respektive Marie. Genom personkopplingarna har OHI kunnat ha en obruten kommunikation om utbildning och certifieringsförfarande från 2008 då certifieringen skapades till 2021 då den senast tillkomna utbildningen utformades och anpassats till den brokiga och spretiga HUI branschens behov av kunskap och kompetens.

Nu står vi inför generationsbyte på Strömsholm och i OHI. Många nya kompetenta och kunniga medlemmar kommer att i framtiden sätta sin prägel på organisationen. Några av oss hänger kvar även om vi väl passerat pensionsåldern, men pension hindrar inte passion och engagemang!

Vi som varit med under föreningens livstid kan ge perspektiven på utvecklingen och bakgrunden till tidigare fattade beslut och nya engagerade medlemmar formar hur dagens och morgondagens utmaningar hanteras.

---

### *Litteraturnytt*

---

**Tidskriften Arbetsterapeuten** nummer 3 2023 s 28-29. publicerade under Tema Gemenskap en artikel ”Hänga med hästar” som beskriver interventionen Djur och Natur som genomfördes i Kronobergs län och utvärderades av Birgitta Gunnarsson, forskare och arbetsterapeut vid FoU i Kronoberg. Artiklar om projektet kommer att publiceras under hösten. Tre OHI medlemmar genomförde projektet; Charlotta Brag, Henny Rehn och Sara Holmberg. Artikeln beskriver projektet och utvärderingen av detta.

Matusiak-Wieczorek E, Dziankowska-Zaborszczyk E, Synder M, Borowski A. 2020. *The Influence of Hippotherapy on the Body Posture in a Sitting Position among Children with Cerebral Palsy*. Int. J. Environ. Res. Public Health **2020**, *17*, 6846; doi:10.3390/ijerph17186846

Artikeln beskriver en kontrollerad studie där 45 barn fick behandling ridning i skritt 30 minuter under 12 veckor. Barnen slumpades in i tre grupper där grupp 1 fick behandling två ggr/v, grupp 2 fick behandling 1 ggr/v och grupp 3 kontrollgrupp utan behandling. Man mätte funktion före och efter genomförd behandlingsperiod med "Sitting Assessment Scale". Syftet var att mäta hippoterapins effekt på balans och kroppshållning för barn med Cerebral Pares (CP). Barnen var klassificerade enl Gross Motor Function Classification System (GMFCS) level I och II, med spastisk diplegi eller hemiplegi.

Resultatet visade på signifikanta skillnader mellan behandlingsgrupperna och kontrollgruppen. Grupp 1 visade statistiskt signifikant förbättring av huvudkontroll, armkontroll och bålkontroll, grupp 2 motsvarande förbättring av bålkontroll. Studiens slutsats är att hippoterapi påverkar hållning och balans hos barn med Cerebral Pares.

Cappelen H, Ivarsson A, Jormfeldt H

*The Effects of an Equine-Assisted Therapeutic Intervention on Well-Being in Persons Diagnosed with Schizophrenia. A Pilot Study*. Issues in Mental Health Nursing <https://doi.org/10.1080/01612840.2022.2158408>

Studiens syfte var att testa användbarheten av självskattningsformulär för utvärdering av inverkan på ångest, depression, positiva respektive negativa symtom och upplevt välbefinnande efter 12 veckors Hästunderstödd insats för personer med schizofreni. Självskattningsformulären HSCL-25 (Hopkins Symtom Checklist) och SHIS (Salutigenetic Health Indicator Scale) fylldes i före tillfälle 1 och efter avslutad insats. PANAS (Positive and Negative Affect Scale) fylldes i två ggr per vecka från 1 vecka före start. Tjugo deltagare med diagnosen schizofreni deltog i interventionen men endast sex av dessa fyllde i alla formulären. Trots en låg svarsfrekvens finner forskarna att det sker en signifikant förändring av positiv affekt och subjektivt välbefinnande. En tendens till minskad ångest och depression liksom negativa symtom kan anas. Slutsatsen är att det krävs varierande metoder för att styrka effekter av hästunderstödda insatser för den studerade diagnosgruppen men att insatsen förefaller ha hälsofrämjande effekter.

## **Kalendarium Sverige**

**2023**

**SEPTEMBER 14-17**

EEFTN face to face meeting  
Stall Kungsgården  
Stockholm  
Sverige

**SEPTEMBER 20**

**OHI WEBINAR Välfärd**  
Petra Boelhouwers, Johanna Johansson

**OKTOBER 17**

**OHI WEBINAR Beteende**  
Petra Boelhouwers, Johanna Johansson

**NOVEMBER 23**

**OHI WEBINAR Träning**  
Petra Boelhouwers, Johanna Johansson

**2024**

**OHI fyller 30 år**

**MARS**  
**Årsmöte**

**SEPTEMBER 26-27**

Nordiskt Forskningsseminarium  
  
Jubileumsmiddag OHI 30 år

## **Internationella händelser**

**2023**

**SEPT 14-16**

EEFTN face to face meeting  
Stall Kungsgården  
Stockholm  
Sverige

**SEPTEMBER 20**

HETI WEBINAR Andrew McLean  
Learning principles applied to the  
therapy horse

**SEPTEMBER end**

HETI Conference 2024  
Abstract submission opens

**OCTOBER**

HETI Webinar Helen Spence  
Managing horse behaviour

**NOVEMBER**

HETI Webinar Janet Jones  
Equine neuroscience

**2024**

**JANUARY**

**HETI Webinar Rupert Isacson**  
**Horse Boy Method**

**JUNI 18-22**

XVIII Int HETI Congress  
Budapest,  
Ungern

Styrelsen mars 2023- mars 2024

Ordförande

**Petra Andersson**

Göteborg  
Petra.andersson(at)slu.se  
pedagog

V ordf

**Christine Wadefjord**

Västerås  
Cwadefjord(at)gmail.com  
Psykolog

Ledamot

**Rita Stukenborg**

Solna  
Starkmedhast(at)gmail.com  
Fysioterapeut

Ledamot

**Marie-Louise Nilsson**

Göteborg  
ml.nilsson(at)telia.com  
Pedagog

Kassör

**Sofia Haking**

Stockholm  
Bibbi\_g(at)yahoo.com  
Socionom

Ledamot

**Peter Löthman**

Spånga  
Peter.lothman(at)telia.com  
Läkare

Ledamot

**Karin Lega**

Göteborg  
Karin(at)lega.se  
Psykolog

Suppleant

**Greta Schibbye**

Stockholm  
Greta(at)equistiern.se  
Sjuksköterska

Suppleant

**Camilla Ridderstråle**

Göteborg  
Millaridd(at)hotmail.com  
Fysioterapeut

## Organisationen för Hästunderstödda Insatser

### OHI

OHI verkar för kunskapsutveckling och kunskapsspridning om hästunderstödda insatser inom Sverige.

OHI är medlem i den internationella organisationen HETI, *Federation of Horses in Education and Therapy International* [www.hetifederation.org](http://www.hetifederation.org)

#### Medlemskap.

Medlemskap kan sökas av person med utbildning inom hälso- och sjukvård, psykosocialt arbete, socialt arbete, pedagogik eller annan person som är villig att stödja OHI:s syften. Ansökan om medlemskap ställs till styrelsen via blankett på hemsidan.

**Verksamhetsåret** sträcker sig från 1 januari till 31 december.

**Medlemsblad:** Styrelsens målsättning är minst 3 utskick/verksamhetsår och skickas till alla med betald medlemsavgift. Har du material till medlemsbladet, kontakta Margareta Håkanson, e-post: [maggan.hakanson@gmail.com](mailto:maggan.hakanson@gmail.com)

**OHI-Biblioteket** innehåller böcker, projektarbeten, artiklar, abstrakts samt videos som berör ridning som terapi. Medlemmar har möjlighet att låna ur biblioteket, lånetiden är 3v, kostnaden att få materialet hemsänt betalas av lånaren. Endast enstaka böcker och/eller artiklar kan lånas ut, men det finns alltid möjlighet att använda bibliotekets totala samling på plats, Stall Kungsgården, Stockholm från hösten 2021.

### Medlemsbladet

**för Organisationen för Hästunderstödda Insatser  
ges ut minimum 3 ggr per år.**

**Redaktör:** Margareta Håkanson

Tipsa om nyheter och reportage samt skicka gärna in eget material. Redaktionen förbehåller sig rätten att besluta om insänt material ska publiceras. Skicka gärna bilder med ditt material.

Texter utan angiven författare är framtagna av redaktionen.  
Foton utan angiven fotograf är tagna av Margareta Håkanson

**Nästa medlemsblad utkommer 15 december**

**Manusstopp 30 nov 2023.**



Ibland måste man hjälpas åt!

OHI Nytt nr 2 september 2023